

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЯ ТА МАТЕРІАЛИ СТІНОПISУ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.12. Образотворче мистецтво)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: образотворче мистецтво
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою МУЗИЧНОГО ТА
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

протокол № 5 від 16.12.2019р.
Завідувач кафедри *Ж.Є. Сироткіна*
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості освіти педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище)

Ю.І. Сяч

Розробники програми:

Шишман Іван Іванович - доцент кафедри
музичного та образотворчого мистецтв ІДГУ

Рецензенти програми:

Пастир Іван Васильович – кандидат
педагогічних наук, доцент кафедри музичного та
образотворчого мистецтв ІДГУ

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	8	6
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
	40	6
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
<i>Семестр: 3-8</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	-	-
<i>Тижневе навантаження (год.):</i> - аудиторне: 3 - самостійна робота: 5	<i>Консультації:</i>	
	-	-
	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>	-	
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни *включає* особливості, закономірності та необмежені можливості розвитку творчих здібностей молоді, формування художньо-естетичного смаку та естетичних духовних потреб студентів.

Метою вивчення дисципліни «Технологія та матеріали стінопису» в системі підготовки вчителів образотворчого мистецтва є: дати майбутньому спеціалісту основні знання і навички в цій області; розвинути його творчі здібності, ознайомити з методами виконання стінопису, підготувати до самостійної роботи.

Передумовою курсу є: «Живопис», «Історія зарубіжного та українського образотворчого мистецтва», «Кольорознавства».

Міждисциплінарні зв'язки «Композиція», «Малюнок», «Основи дизайну» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- розуміння предметної області професійної живописної діяльності;
- знання та використання сучасних джерел удосконалення власної художньо-педагогічної діяльності;
- знання методів, способів, планування та керування художньо-творчою або мистецько-освітньою діяльністю.

2. Уміння

- зображати об'єкти навколишнього середовища засобами живопису та використовувати в стінопису;
- сприяти гармонійному розвитку особистості засобами образотворчого мистецтва, використовувати його соціалізуючі можливості, у процесі художньо-естетичної діяльності, готувати вихованців до свідомого вибору життєвого шляху;
- застосовувати набутих знань з суміжних дисциплін у створенні дизайнерських розробок, формулювання свої творчі ідеї за допомогою різних графічних засобів та матеріалів на площині і в об'ємі;

- орієнтуватися у змісті, формах, методах та прийомах викладання дизайну, володіти засадами художнього розвитку особистості засобами художньо-проектної діяльності.

3. *Комунікація засобами образотворчого мистецтва:*

- аналіз та інтерпретація художніх творів, іконопису, стінопису, спілкування в процесі художньо-творчої діяльності;

- здатний до вироблення ефективних комунікативних стратегій у професійній діяльності.

- здатний організувати ефективну співпрацю в учнівському та педагогічному колективах.

- здатний до міжособистісної взаємодії за принципами толерантності, діалогу й співпраці.

4. *Автономність*

- відповідальність за художньо-естетичне виховання молоді, розвиток духовності в процесі створення художніх творів.

- здатний учитися впродовж життя.

- здатний до постійного професійного самовдосконалення.

- здатний до самоактуалізації й творчої самореалізації.

- здатний до самоорганізації у професійній діяльності.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Історія становлення стінопису	12	2	10	-	-	-	16	-	-	-	-	-	20
2.	Тема 2. Технологія та матеріали стінопису	8	2	6	-	-	-	14	4	2	2	-	-	22
3.	Тема 3. Зображення ескізу до стінопису. Виконання картону в натуральну величину	8	2	6	-	-	-	10	-	-	-	-	-	22
4.	Тема 4. Підготовка основи для стінопису	6	-	6	-	-	-	16	4	2	2	-	-	20
5.	Тема 5. Творче виконання стінопису в інтер'єрі	14	2	12	-	-	-	12	4	2	2	-	-	20
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4

Разом:	48	8	40	-	-	-	72	12	6	6	-	-	108
---------------	----	---	----	---	---	---	----	----	---	---	---	---	-----

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Історія становлення стінопису

Історія розвитку стінопису. ХХ ст. Відродження культової архітектурної православної культури. Багатий досвід в області богослов'я, книгодрукування, співи, іконопису, монументального живопису, декоративно-прикладного мистецтва, архітектури, будівництва та багато іншого, - передумова створення унікальних храмів. Початок 50-х рр. минулого століття початок планового знищення православної культури в Бессарабії – в краю, який за сотні тисяч верст різні народи принесли свої унікальні знання в області архітектури, будівництва, іконопису, декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 2. Технологія та матеріали стінопису

Технології будівництва, підготовки стін і розпису наших православних храмів. Пошук технік, які могли б їх надійно замінити. Техніка розпису нових церков на принципі розпису по сухій штукатурці з використанням темперних фарб. Багатовікова християнська традиція в живописі.

5.2. Тематика практичних занять

Тема 1. Зображення ескізу до стінопису. Виконання картону в натуральну величину.

Тема 2. Підготовка основи для стінопису (штукатурка и грунт).

Тема 3. Творче виконання стінопису в інтер'єрі :

- 1) Послідовність лінійного зображення: компоновка, передача силуету предметів и т. п.
- 2) Зображення глибини та простору в композиції
- 3) Робота в тоні та в кольорі.
- 4) Завершення роботи.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Технологія та матеріали стінопису	6 (25)	Методична робота
2.	Виконання картону в натуральну величину.	6(25)	Малюнок
3.	Підготовка основи для стінопису в інтер'єрі	10(25)	Малярська робота
4.	Творче виконання стінопису в інтер'єрі	14(29)	Творча робота
5.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	Модульна контрольна робота
6.	Разом	72 (108)	

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* практичні заняття, індивідуальні завдання

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- індивідуальне або групове опитування;
- пейзажі та інші результати образотворчого мистецтва;

- модульна контрольна робота та ін.

Модульна контрольна робота складається з двох завдань: одне питання теоретичного спрямування, друге – практичного спрямування.

Приклади модульної контрольної роботи:

1. Послідовність лінійного зображення: компоновка, передача силуету предметів.
2. Творче виконання стінопису в інтер'єрі

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії підсумкового оцінювання знань студентів

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Технологія та матеріали стінопису	5
Виконання картону в натуральну величину.	5
Підготовка основи для стінопису в інтер'єрі	5
Творче виконання стінопису в інтер'єрі	5

Оцінювання індивідуальних творчих завдань здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність виконання, дотримання необхідних методик, застосування професійних технологій виконання творчої роботи.

8.4. Критерії оцінювання проміжного контролю

Питання теоретичного спрямування	10 балів
Питання практичного спрямування	20 балів
Усього	30 балів

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Мольберти, наочні матеріали, технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), веб- сервіс Google Classroom та ін.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1 Основні джерела

1. Алексеев С.С. Про колорит. - М., 1974.
2. Біда Г.В. Живопис. - М., 1986.
3. Біда Г.В. Основи образотворчої грамоти. - М., 1981.
4. Волков М.М. Колір в живописі. - М., 1965.
5. Волков М.М. Композиція в живописі. - М., 1977.
6. Гренберт Ю.І. Технологія живопису. - М., 1982.
7. Йогансон В.В. Про живопис. - М., 1960.
8. Кальнінг А.К. Акварельний живопис. Короткий посібник. - М., 1968.

9. Кіплік Д.І. Техніка живопису. - М., 1950.
10. Короткий словник термінів образотворчого мистецтва. - К., 1965.
11. Одноралов Н.В. Матеріали в образотворчому мистецтві. - М., 1983.
12. Пучков А.С., Тріселев А.В. Методика роботи над натюрмортом. - М., 1984.
13. Ростовцев Н.Н. Методика викладання образотворчого мистецтва в школі. - М., 1980.
14. Риндін О.С. Живопис. – О., 2004.
15. Смірнов Г.Б. Живопис. - М., 1975.
16. Стасевич В.М. Мистецтво портрета. - М., 1978.
17. Стасевич В.М. Пейзаж. Картина і дійсність. - М., 1981.
18. Унковський А.А. Живопис. Питання колориту. - М., 1980.
19. Яшухін А.П. Живопис. - М., 1985

10.2. Допоміжні джерела

1. “Hermeenia” or an admonition to the picturesque art/«Ерменія» или наставление к живописному искусству, составленное иеромонахом и живописцем Дионисием фурнографитом 1701-1735 год. Парфирия епископ Черниговского. 2-е изд. Москва: Изд. Свято-Владимировского Братства, 1993.
2. Juliana, nun (Sokolkva, M.N.) (1998). Work of the icon-painter/Трудиконописца. Свято-Троїцька Сергієвалавра.
3. Коева, М. (1977). Architecture and Art of Bulgarian Churches/Архитектура и искусство на българските църкви. София.
4. Komarov, A.A. (1989). Technology of Frescoes Materials/Технология материалов стенописи. Москва: Изобразительное искусство.
5. Directory of Orthodox Christian Buildings (2002). Наръчник за православно храмово строителство/Н. Тулешков, М.Коева, И.Георкова, Е.Генова, Н.Зарков, Л.Паршков. София: АИ «проф.Марин Дринов», Архит.изд. «АРХ/АРТ».
6. Кузин В.С. Начерки і замальовки.-М., 1981
7. Біда Г.В. Основи образотворчої грамоти. – М., 1968
8. Рабинович М.Ц. Пластична анатомія людини. – М., 1978
9. Ростовцев И.И. Школа. Учитель. Мистецтво. – М., 1981
10. Синявин В.И. Мистецтво портрета. – М., 1971
11. Шорохов Е.В. Основи композиції.-М., 1986

10.3 Інтернет-ресурси:

<http://www.oko.kiev.ua> – архітектура і краєзнавство України;
<http://www.spadshina.com.ua> – українська спадщина;
<http://prostir.museum/> – музейний простір України;
<http://namu.kiev.ua/> – Національний художній музей України;
<http://honchar.org.ua/pro-muzej/> – Український центр народної культури “Музей Івана Гончара”;
<http://www.mundm.kiev.ua/> – Національний музей українського народного декоративного мистецтва;
<http://www.derev.org.ua/index.html> – дерев'яні храми України;
<http://hutsul.museum/> – Національний центр народного мистецтва Гуцульщини і Покуття;
http://www.louvre.fr/llv/commun/home_flash.jsp – Лувр (Париж, Франція);
<http://www.metmuseum.org> – Метрополітен (Нью-Йорк, США);
<http://www.hermitagemuseum.org/> – Ермітаж (Санкт-Петербург, Росія);
<http://www.khm.at/> – Музей історії мистецтва (Відень);
<http://staratel.com/> – напрямки живопису;
<http://www.abc-people.com/typework/paint/index.htm> – мистецтво живопису, художники
<http://artclassic.edu.ru/catalog.asp> – колекція “Світова художня культура”;
<http://www.artclass.lviv.ua> – журнал “Артклас”, статті про мистецтво;